

OBSAH

Slovo úvodem	10
I. UMĚNÍ A PSYCHOLOGIE	14
1. Podstata umění a jeho druhy	14
2. Funkce umění	19
3. Umělecké dílo	21
4. Umění jako předmět psychologického poznání	26
5. Psychologie umění (minulost a dnešek)	27
Souhrn	35
II. METODY PSYCHOLOGIE UMĚNÍ	38
1. Metody psychologického poznávání	38
1.1 Pozorování a posuzování	38
1.2 Analýza dokumentů a produktů činnosti	41
1.3 Experiment	41
1.4 Rozhovor, anketa a dotazníky	42
1.5 Psychologické testy	43
1.6 Analýza snů	59
1.7 Biografie	68
2. Metody psychologického ovlivňování	69
2.1 Demonstrace a příklady, objasňování, přesvědčování	69
2.2 Cvičení	70
2.3 Sugese a autosugesce	71
2.4 Autogenní trénink	72
2.5 Hypnóza	73
2.6 Psychohry	74
2.7 Společenské hry s psychologickým dopadem	76
3. Metody psychologického léčení	82
3.1 Arteterapie	84
3.2 Muzikoterapie	85
3.3 Psychogymnastika a psychopantomima, choreoterapie	87
3.4 Biblioterapie	89
3.5 Psychodrama	89
Souhrn	92
III. OSOBNOST, ČINNOST A SPOLEČENSKÝ STYK	94
1. Psychická regulace a řízení	95
2. Struktura osobnosti	100

3.	Činnost a společenský styk	105
	Souhrn	109
IV.	VIDĚNÍ	112
1.	Mechanismus vidění	112
1.1	Vizuální pole a jeho struktura	115
1.2	Figura a pozadí	120
2.	Světlo, barvy a tvary	125
2.1	Soustava barev	128
2.2	Míchání barev	134
2.3	Psychofyzická polarita barev	135
2.4	Vizuální konstanty a kontrasty	137
2.5	Expresivnost a symbolika barev, preference	140
2.6	Linie a tvary	144
2.7	Podnětové kompozice	152
3.	Osvětlení	157
4.	Pohyb, prostor a čas	158
5.	Chápání viděného	163
6.	Observační strategie	167
	Souhrn	169
V.	SLYŠENÍ	172
1.	Mechanismus slyšení	172
1.1	Sluchové pole a jeho strukturace	173
1.2	Figura a pozadí	185
2.	Interakce zvuků	185
3.	Pohyb, prostor a čas	188
4.	Chápání slyšeného	191
	Souhrn	193
VI.	MOTORIKA	196
1.	Složky hybného systému	196
2.	Lidské tělo a psychické řízení pohybu	198
3.	Parametry pohybu a motorické schopnosti	200
	Souhrn	208
VII.	KOMUNIKACE	210
1.	Obecný model mezilidské komunikace	211
2.	Komunikace uměním	214
3.	Znak	219
4.	Verbální komunikace	233
5.	Nonverbální komunikace	245
	Souhrn	259

VIII. VYJADŘOVACÍ PROSTŘEDKY UMĚNÍ	262
1. Znaková struktura uměleckého díla	263
2. Řeč výtvarného umění	275
2.1 Bod a linie	276
2.2 Plocha	279
2.3 Objem	280
2.4 Barva	281
2.5 Tvar	282
2.6 Těleso	285
2.7 Prostor	286
2.8 Světlo	287
2.9 Kompozice	288
3. Řeč hudebního umění	294
3.1 Tón	295
3.2 Interval	297
3.3 Melos	300
3.4 Akord	300
3.5 Rytmus	302
3.6 Metrum	303
3.7 Tempo	304
3.8 Melodie	305
3.9 Harmonie	305
3.10 Polyfonie	307
3.11 Barva	307
3.12 Dynamika	308
3.13 Tektonika a forma	309
4. Řeč tanečního umění	312
4.1 Držení těla	313
4.2 Dolní končetiny	314
4.3 Trup	315
4.4 Horní končetiny	316
4.5 Hlava	318
4.6 Pózy	318
4.7 Otáčení	319
4.8 Kroky a skoky	320
4.9 Časové průběhové, dynamické a tvarové stránky	320
4.10 Kompozice	322
5. Řeč literárního umění	325
5.1 Poezie	325
5.1.1 Hlásky	326
5.1.2 Slova	328
5.1.3 Verš	334
5.1.4 Prozódie	336
5.1.5 Intonace	338

5.1.6	Kompozice	339
5.2	Beletrie	340
5.2.1	Prozaický text	342
5.2.2	Kompozice	344
6.	Řeč dramatického umění	346
6.1	Divadlo	348
6.1.1	Dramatický text	348
6.1.2	Herec	350
6.1.3	Scénický prostor a světlo	354
6.1.4	Zvuková složka inscenace	357
6.1.5	Tanec	360
6.1.6	Dramatická stavba	360
6.2	Film	363
6.2.1	Slovo	363
6.2.2	Herecká akce	364
6.2.3	Kinematografický obraz	364
6.2.4	Stříhová skladba	374
6.2.5	Kompozice	377
	Souhrn	381
IX.	VNÍMÁNÍ UMĚLECKÉHO DÍLA	386
1.	Struktura estetického vnímání	386
1.1	Motivace a receptivní záměr	388
1.2	Percepce	390
1.3	Dekódování	390
1.4	Interpretace	391
1.5	Estetická responze	394
2.	Typy estetického vnímání	395
3.	Problém pochopení	400
4.	Esteticko-psychologické otázky přípravy uměleckého zážitku	401
	Souhrn	405
X.	TVORBA UMĚLECKÉHO DÍLA	408
1.	Struktura umělecké tvorby	409
2.	Osobnost a tvorba	420
	Souhrn	428
	SYSTEMATICKÝ PŘEHLED KLÍČOVÝCH POJMŮ	429
	LITERATURA	432